

D ů v o d y:

Do rozsudku, jenž byl vynesena v nepřítomnosti obžalovaného, opověděl tento zmateční stížnost a odvolání dne 28. května 1926, kdy v zákonné lhůtě ode dne 25. května 1926, kterého dne byl obžalovanému po rozumu Šu 427—269 tr. ř. doručen opis rozsudku. V opovědi zmateční stížnosti a odvolání vyžádal si obžalovaný doručení opisu rozsudku k rukám svého obhájce, a byl tomuto soudem doručen opis rozsudku dne 2. června 1926. Nato podal obhájce vývody zmateční stížnosti dne 8. června 1926, ve kterých prohlašuje, že ohlášené odvolání do výše trestu a bezpodmíněného odsouzení běže zpět. Vzhledem na tento stav věci a, ježto v opovědi zmateční stížnosti důvody zmateční stížnosti uvedeny nebyly, dlužno pokládati zmateční stížnost za opozděnou. Lhůta ku provedení zmateční stížnosti počala již jejím ohlášením dne 28. května 1926 a končila tedy dnem 5. června 1926. Lhůtu tu nelze počítati teprve ode dne 2. června 1926, kdy obhájci k jeho žádosti podruhé opis rozsudku byl doručen (§ 258 tr. ř. v doslovu zák. ze dne 20. července 1912, čís. 142 ř. z.). Postup soudu první stolice, který opis rozsudku opětně doručil obhájci, odporuje ustanovení Šu 6 odst. první tr. ř., podle kterého zákonné lhůty lze prodloužiti toliko ve případech v zákoně výslovně uvedených; o takový případ však nejde. Vývody zmateční stížnosti, jež teprve dne 8. června 1926 soudu došly, jsou tedy zřejmě opozděné, nebylo k nim přihlížeti a, ježto v opovědi, jak uvedeno, důvody zmatečnosti uvedeny nejsou, bylo zmateční stížnost zavrhnouti již v poradě neveřejné podle §§ 4 čís. 1, 1 čís. 2 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878, což náleželo již soudu první stolice.

Čís. 2525.

Svědék činí své povinnosti zadosť, když udá vše, co ví, avšak jen to, co ví, když tudíž jeho výpověď jest úplným a věrným obrazem toho, co si uvědomil. Při posuzování otázky pravdivosti svědectví (§ 199 a) tr. zák.) nesmí se porovnávat s výpovědí to, co se událo, nýbrž to, co si svědek svými smysly uvědomil a co v době výpovědi zůstalo částí jeho vědomí.

Objektivní podmínkou ucházení se o křivé svědectví (§ 199 a) tr. zák.) jest žádost pachatelova, by svědek vypovídal jinak, než jak postřehl, subjektivně pak vyžaduje se vědomí pachatelovo, že to, co svědek má potvrditi, není v souhlase se subjektivními postřehy svědkovými.

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1926, Zm II 414/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Jihlavě ze dne 6. září 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem dokonaného podvodu a pokusu svádění ke zločinu podvodu podle §§ 9, 197, 199 písm. a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný, a věc vrátil nalézacímu soudu, by o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Podle rozsudečných zjištění mělo se dne 27. října 1925 u okresního soudu v T. konati přelíčení proti Antonínu Č-ovi, Vojtěchu S-ovi a Josefu Č-ovi pro přešupek podle řu 431 tr. zák., jehož se prý dopustili tím, že postřelili na honě Vlastu a Miladu ř-ovy. Spisy okresního soudu v T., tohoto případu se týkající, byly u hlavního přelíčení v této věci čteny. Napadeným rozsudkem byl Antonín Č. uznán vinným, že dne 27. října 1926 na chodbě okresního soudu v T. před přelíčením slovy »Nám se jedná o zavření, řekněte u soudu co chcete, my Vám dáme náhradu, ale ta holka musí říci, že nás nepoznala,« jednak u Vlasty ř-ové o křivé svědectví se ucházal, jednak Jana ř-u svěsti hleděl k tomu, by se tento u Vlasty ř-ové ucházal o křivé svědectví. Nálezací soud zjiřtuje, že Antonín Č. věděl z četnického oznámení, že Vlasta ř-ová označila Vojtěcha S-a za onoho střelce, který ji pravděpodobně postřelil a s nímž ihned po postřelení mluvila, a že proto vědomě ji přímo vyzýval a prostředechně vyzývati se pokusil, by proti pravdě udala, že obžalovaných nepoznala. Stížnost uplatňuje zmatek podle řu 281 čís. 5 tr. ř. z největší části proti zákonu, hodnotit své mocně výpovědi svědecké a brojíc proti zjiřtění nalézacího soudu (§ 258 tr. ř.). Přes to jí nelze upříti oprávnění, pokud vytýká rozsudku neúplnost, ježto neoceňuje výsledky průvodního řízení, jak vyšly na jevo z přečtených spisů okresního soudu v T., najmě výpovědi Antonína S-e, Antonína B-y, Frantiřka M-a a Antonína B-ů, kteří prý potvrdili souhlasně, že neviděli, že nějaká děvčata se S-em mluvila, zejména pak Antonína B-y, jenž udal: »Musil bych o tom vědět, kdyby byl s někým cizím mluvil, poněvadž jsem byl u něho stále« a Antonína B-ů, jenž udal, »Kdyby se bylo to neb ono (totiž že S. děvčata postřelil a s nimi mluvil) stalo, byl bych to musil vidět, poněvadž jsem stál v blízkosti střelců, tedy i S-a«.

Zmateční stížnosti dlužno přisvědčiti v tom, že ony okolnosti skutečně z oněch spisů vyplývají. Jedná se však o to, zda se vytýkaná neúplnost týká okolnosti rozhodné. Svědek činí své povinnosti svědecké zadost, když udá vše, co ví, avšak jen to, co ví, když jeho výpověď jest úplným a věrným obrazem toho, co si uvědomil. Při posuzování otázky pravdivosti svědectví nesmí se to, co se událo, porovnávat s výpovědí, nýbrž musí se porovnávat s výpovědí to, co si svědek svými smysly uvědomil a co v době výpovědi zůstalo částí jeho vědomí (Finger II 613). Není proto křivým svědectvím, když svědek vylíčí děj třeba objektivně nepravdivě a nesprávně, nastal-li dotyčný postřeh u svědka následkem nesprávného uvědomění smyslového, na př. svědek špatně viděl, slyšel. Jest však křivým svědectvím, když svědek sice případ vylíčí objektivně správně a pravdivě, avšak když jej buď vůbec nepostřehl neb postřehl nesprávně. Při posuzování subjektivní nepravdivosti a nesprávnosti bude tudíž vždy podstatně na váhu padati, jak se příběh ve skutečnosti sběhl, tedy zjiřtění objektivní pravdy, neboť z toho, co jest objektivní pravdou, lze usuzovati na to, co svědek subjektivně mohl postřehnouti a postřehl, neb nemohl postřehnouti a nepostřehl. Ucházení o křivé svědectví záleží v projevu přání, by svědek oné své povinnosti nedostal a by něco vypověděl, co podle jeho subjektivního uvědomění

pravdě neodpovídá. Uchazeč ucházej se o křivé svědectví, musí mít vědomí, že to, co svědek má podle jeho přání potvrdit, neodpovídá skutečným postřehům svědkovým, že to, co svědek má potvrdit, není subjektivním uvědoměním a přesvědčením svědkovým. Může se tudíž dopustit ucházení se o křivé svědectví i ten, kdo požádá, aby svědek potvrdil třeba skutečnost objektivně pravdivou, které však svědek nepostřehl vůbec nebo snad omylem jinak, než se skutečně sběhla. Jest tudíž objektivní podmínkou ucházení se o křivé svědectví žádost uchazeče, by svědek vypovídal jinak, než jak postřehl. Aby však toto ucházení se bylo zločinným, musí uchazeč býti si subjektivně vědom toho, že to, co svědek má potvrdit, buď vůbec odporuje subjektivním postřehům svědkovým, nebo že toho vůbec svědek nepostřehl. Z toho plyne, že stejně jako při řešení otázky viny při přímém křivém svědectví, bude i při ucházení se o křivé svědectví soudu zjišťovati objektivní pravdu, totiž jak se příběh ve skutečnosti sběhl, a z toho pak usuzovati na to, zda uchazeč, ucházej se o křivé svědectví, byl si toho vědom, že požaduje od svědka, by udal něco, co není v souhlasu se subjektivními postřehy svědkovými. Měl tudíž nalézací soud zabývati se oněmi svědeckými výpovědmi při zjišťování objektivní pravdy a po jejím zjištění přistoupiti ku řešení subjektivní stránky činu. Jelikož nalézací soud tak neučinil, jest rozsudek ohledně Antonína Č-a zmatečným a bylo proto, ježto se nelze obejít bez nového hlavního přelíčení, podle §u 5 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 uznati právem, jak se stalo.

Čís. 2526.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

§ 15 čís. 2 zákona (§ 305 tr. zák.) postihuje trestem všeobecné (k neurčitému počtu osob se obracející) veřejné vybízení nebo podněcování k trestným činům individuálně neurčitým, nebo jich vychvalování. Naproti tomu svádění (pokus svádění) určité osoby vojenskou službou povinné (vybízení její) k spáchání vojenského zločinu spadá pod trestní sankci §u 222 tr. zák. (§ 21 čís. 1 zákona).

Vylučuje-li zákon s mírnější trestní sazbou (§ 21 čís. 1 zákona) použití podmíněného odkladu trestu (vzhledem k ustanovení §u 35 zákona), jest použití podle článku IX. uv. zák. k tr. zák. jako mírnějšího druhého zákona s přísnější trestní sazbou (§u 222 tr. zák.), když tento zákon podmíněné odsouzení dovoluje a jest podle okolností případu za to míti, že jsou pro ně dány podmínky (není předem vyloučeno).

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1926, Zm. II 31/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečné stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 18. listopadu 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem svádění k vojenskému zločinu podle §u 21 čís. 1. zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek ve výroku o vině, jakož i ve výroku o trestu a výrocích s ním souvisejících jako zmatečný a ve věci samé uznal obžalovaného vinným, že v K. začátkem roku 1923